

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI

HOTĂRÂRE

pentru modificarea Regulamentului cu privire la expunerile mari, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 109/2019

nr. 177 din 31.07.2025

(în vigoare 06.11.2025)

Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 417-419 art. 677 din 06.08.2025

* * *

UE

În temeiul art.74 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434-439, art.727), cu modificările ulterioare, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

Prezenta Hotărâre transpune Regulamentul delegat (UE) 2022/1011 al Comisiei din 10 martie 2022 de completare a Regulamentului (UE) nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează modul de determinare a expunerilor indirecte față de un client care provin din contracte derivate și contracte derivate de credit, atunci când contractele nu sunt încheiate direct cu respectivul client, dar instrumentul de datorie sau de capital suport a fost emis de clientul respectiv, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L 170 din 28 iunie 2022, CELEX 32022R1011.

1. Regulamentul cu privire la expunerile mari, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.109/2019 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr.139-147, art.704), înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr.1437/2019, se modifică după cum urmează:

1.1 clauza de armonizare se completează cu textul:

"– transpune Regulamentul delegat (UE) 2022/1011 al Comisiei din 10 martie 2022 de completare a Regulamentului (UE) nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează modul de determinare a expunerilor indirecte față de un client care provin din contracte derivate și contracte derivate de credit, atunci când contractele nu sunt încheiate direct cu respectivul client, dar instrumentul de datorie sau de capital suport a fost emis de clientul respectiv, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.L 170 din 28 iunie 2022, nr.CELEX: 32022R1011.";

1.2 la punctul 6 subpunctul 2) cuvântul "operațiunilor" se substituie cu cuvântul "tranzacțiilor", iar după cuvintele "cumpărare de titluri" se completează cu cuvintele "de valoare";

1.3 se completează cu punctul 14² cu următorul cuprins:

"14². Băncile calculează valoarea expunerii indirecte față de un client care provine din contractele derivate enumerate în anexa nr.1 la Regulamentul nr.114/2018 și din contractele derivate de credit, atunci când contractele derivate nu sunt încheiate direct cu respectivul client, dar instrumentul de datorie sau de capital suport a fost emis de clientul respectiv, în conformitate cu metodologia prevăzută în anexa nr.1¹.";

1.4 la punctul 19 în ultima propoziție, după cuvintele "expunerea față" se completează cu cuvântul "de";

1.5 la punctul 36:

1.5.1 în alineatul introductiv cuvântul "punctului" se substituie cu cuvântul "punctelor";

1.5.2 în subpunctul 9) textul "Legea nr.575/2003 privind garantarea depozitelor persoanelor fizice în sistemul bancar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova Moldova, 30–34/169, 20.02.2004)," se substituie cu textul "Legea nr.160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci";

1.6 la punctul 42 în subpunctele 1) și 2) cuvântul "înregistrată" se substituie cu cuvintele "o expunere";

1.7 în anexa nr.1, la punctul 6 subpunctul 1) cuvântul "instituției" se substituie cu cuvântul "băncii";

1.8 se completează cu anexa nr.1¹ cu următorul cuprins:

Metodologia de determinare a valorii expunerilor indirecte față de un client care provin din contracte derivate și contracte derivate de credit, atunci când contractele nu sunt încheiate direct cu respectivul client, dar instrumentul de datorie sau de capital suport a fost emis de clientul respectiv

Secțiunea 1

Alocarea expunerilor indirecte pe categorii de contracte derivate

1. Băncile alocă expunerile indirecte menționate la punctul 14² din Regulamentul cu privire la expunerile mari uneia dintre următoarele categorii de contracte derivate:

1.1. opțiuni pe instrumente de datorie și de capital;

1.2. contracte derivate de credit;

1.3. toate celelalte contracte derivate enumerate în anexa nr.1 la Regulamentul nr.114/2018 care au ca activ-suport un instrument de datorie sau de capital și care nu sunt incluse în categoriile menționate la subpunctele 1.1. și 1.2.

Secțiunea 2

Calcularea valorii expunerii indirecte pentru opțiunile pe instrumente de datorie și de capital

2. Sub rezerva punctelor 3 - 5, băncile calculează valoarea expunerii indirecte pentru opțiunile pe instrumente de datorie și de capital ca suma dintre valoarea de piață curentă a opțiunii și cuantumul datorat contrapărții opțiunii ca urmare a unei potențiale stări de nerambursare a emitentului instrumentului-suport din care se scade cuantumul datorat băncii de către contrapartea respectivă în cazul respectiv.

3. Pentru opțiunile call, valoarea expunerii indirecte este egală cu valoarea de piață a opțiunii. Pentru o poziție lungă în cadrul unei opțiuni call, valoarea expunerii indirecte este pozitivă, iar pentru o poziție scurtă în cadrul unei opțiuni call, valoarea expunerii indirecte este negativă.

4. Pentru opțiunile put, valoarea expunerii indirecte este egală cu diferența dintre valoarea de piață a opțiunii și prețul său de exercitare. Pentru o poziție scurtă în cadrul unei opțiuni put, valoarea expunerii indirecte este pozitivă, iar pentru o poziție lungă în cadrul unei opțiuni put, valoarea expunerii indirecte este negativă.

5. Prin derogare de la punctul 4, pentru opțiunile put care nu au un preț de exercitare disponibil la data tranzacției, dar într-o etapă ulterioară, băncile utilizează prețul de exercitare modelat preconizat care este utilizat pentru calcularea valorii juste a opțiunii.

6. În cazul în care valoarea de piață a opțiunii nu este disponibilă la o anumită dată, băncile utilizează valoarea justă a opțiunii la data respectivă. În cazul în care nici valoarea de piață, nici valoarea justă a unei opțiuni nu sunt disponibile la o anumită dată, băncile utilizează cea mai recentă valoare de piață sau valoare justă.

Secțiunea 3

Calcularea valorii expunerii indirecte pentru contractele derivate de credit

7. Valoarea expunerii indirecte față de un client care provine din contractele derivate de credit este egală cu suma dintre valoarea de piață curentă a contractului derivat de credit și cuantumul datorat contrapărții la contractul derivat de credit ca urmare a unei potențiale stări de nerambursare a emitentului instrumentului-suport din care se scade cuantumul datorat băncii de către contrapartea respectivă în cazul respectiv.

8. În cazul în care valoarea de piață a unui contract derivat de credit nu este disponibilă la o anumită dată, băncile utilizează valoarea justă a contractului derivat de credit de la data respectivă. În cazul în care nici valoarea de piață, nici valoarea justă a contractului derivat de credit nu sunt disponibile la o anumită dată, băncile utilizează cea mai recentă valoare de piață sau valoarea justă.

Secțiunea 4

Calcularea valorii expunerii indirecte pentru alte contracte derivate enumerate în anexa nr.1 la Regulamentul nr.114/2018

9. Atunci când calculează valoarea expunerii indirecte față de un client care provine din alte contracte derivate menționate la subpunctul 1.3., inclusiv swap-uri, contracte futures sau forward, băncile descompun segmentele cu tranzacții multiple în segmente cu tranzacții individuale.

10. Pentru segmentele de tranzacții menționate la punctul 9, care implică un risc de nerambursare aferent emitentului instrumentului-suport, băncile își calculează valoarea expunerii indirecte ca și cum acestea ar fi poziții pe segmentele respective.

11. În cazul în care banca nu este în măsură să aplice tratamentul prevăzut la punctele 9 și 10, aceasta determină valoarea expunerii indirecte față de emitentul instrumentelor-suport ca fiind pierderea maximă pe care banca ar suporta-o în urma unei potențiale stări de nerambursare a emitentului instrumentelor-suport la care se referă contractul derivat.

Secțiunea 5

Calcularea valorilor expunerilor indirecte care provin din contracte derivate cu mai multe instrumente-suport

12. Atunci când determină valoarea expunerii indirecte față de un client care provine din contracte derivate subscrise pe indici pe datorii, pe acțiuni sau pe swap-uri pe riscul de credit ori pe un organism de plasament colectiv, sau cu mai multe nume de referință suport, băncile aplică abordarea de tip *look through* la toate instrumentele-suport individuale și calculează valorile expunerilor indirecte ca variație a prețului contractului derivat în caz de stare de nerambursare a fiecăruia dintre numele de referință suport. Băncile atribuie fiecare valoare a expunerii indirecte fie unui client identificat, fie unui client distinct, fie clientului necunoscut, astfel cum se prevede în punctele 8-9 din anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la expunerile mari.

13. În cazul în care banca nu poate să aplice abordarea de tip *look through* la toate instrumentele-suport individuale ale contractului derivat, astfel cum se prevede la punctul 12 sau în cazul în care acest lucru ar fi excesiv de împovărător pentru bancă, aceasta:

13.1 aplică abordarea de tip *look through* la instrumentele-suport individuale la care banca poate să facă aceasta sau în privința cărora nu ar fi excesiv de împovărător pentru bancă să facă aceasta și calculează valoarea expunerii indirecte în conformitate cu punctul 12;

13.2 în cazul instrumentelor-suport la care banca nu poate să aplice abordarea de tip *look through* sau în privința cărora ar fi excesiv de împovărător pentru o bancă să facă aceasta, banca calculează valoarea expunerii indirecte analizând variația prețului contractului derivat în caz de stare de nerambursare a tuturor respectivelor nume de referință suport. În acest caz, valoarea expunerii indirecte se atribuie fie tranzacției cu instrumente financiare derivate în calitate de client distinct, fie clientului necunoscut, astfel cum se prevede la punctul 10 din anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la expunerile mari.

14. Prin derogare de la punctele 12 și 13, în cazul în care valorile expunerilor indirecte urmează să fie atribuite clientului necunoscut, astfel cum se prevede la punctele 9-10 din anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la expunerile mari, și în cazul în care valorile expunerilor indirecte sunt negative, banca stabilește la zero aceste valori ale expunerilor indirecte înainte de a le lua în calcul pentru expunerile față de clientul necunoscut."

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea termenului de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE

COMITETULUI EXECUTIV

Anca-Dana DRAGU

Nr.177. Chișinău, 31 iulie 2025.